

ABOVSKÝ

hlásnik

7. ročník, číslo 4, december 2012
www.regionhornad.sk

Štvrťročník pre obyvateľov, priaznivcov a návštevníkov mikroregiónu Hornád

Vydáva Regionálne združenie obcí Hornád: Belža, Čaňa, Geča, Gyňov, Haniska, Kokšov-Bakša, Košická Polianka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Skároš, Sokolany, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Ždaňa.

Dočítate sa:

- Sme v polovici starostovania - aké sú ciele na ďalšie 2 roky?
- Reportáž o ľudových remeslách z jarmoku v Ždani
- Naši chovatelia vystavovali
- Predstavujeme talenty z našich obcí

Nechajme znieť Tichú noc

Zase sme o rok starší, múdrejší - to si poviem vždy, keď sedíme s rodinou za štedrovečerným stolom. Akoby niekto rýchlo vytrhal listy v kalendári, aby Vianoce tu boli zas... Tak sú a my si ich vychutnajme spoločne. Ruka v ruke podme na polnočnú, spomínajme na zasnežené rado-

vánky, tešme sa z prítomnosti lásky, pokoja, nechajme znieť tú čarovnú Tichú noc. Keď najkrajšie sviatky v roku pominú, budeme opäť odraťavať čas do tých ďalších Vianoc.

(dokončenie na strane 3)

*Pokojné prežitie vianočných sviatkov a šťastný nový rok 2013
želá čitateľom Abovského hlásnika
redakčná rada a redakcia*

ako to vidí...

Vízia krajších a bezpečnejších obcí

Práve to je hnacím motorom pre každého starostu.

V novembri sú to už dva roky od komunálnych volieb, takže na polčas funkčného obdobia sa musíme pozeráť cez to, ako sa nám starostom darí práve tú svoju vlastnú víziu vo svojej obci naplňovať.

Naše obce prekonávali rôzne prekážky, ale tešili sme sa aj z dokončených diel a úspechov. Verím, že aj vy - občania, ste prežívali úspechy svojich obcí a všetky pozitívne udalosti, ako aj vykonané práce na zveľadovaní svojej obce s radosťou a záujmom.

Na strane druhej, nie všetko prebiehalo podľa našich predstáv a spoločne ruka v ruke s úspechmi prichádzali aj mnohé neúspechy. Nuž, z týchto sa musíme poučiť a na tom dobrom je dôležité ďalej stavať, rozvíjať veci započaté a zdolávať prekážky, ktoré na našej nastúpenej ceste prichádzajú.

Nesmierne dôležité pri zveľadovaní našich obcí je, aby sme vždy našli cesty spájania, vzájomnej pomoci a podpory dobrých a rozumných vecí pre naše dediny.

Bližší čas Vianoc, keď si ľudia sadajú k spoločnému stolu, aby si prejavili vzájomnú úctu a lásku.

Vianočné sviatky sú predovšetkým príležitosťou znovu si uvedomiť, ako sa navzájom veľmi potrebujeme a že ľudské dobro je tou najväčšou hodnotou života.

Regionálne združenie obcí Hornád je jednou veľkou a súdržnou rodinou. Ja tejto našej rodine prajem krásne a požehnané prežitie vianočných sviatkov v mene svojho, ako i v mene svojich kolegov - vašich starostiek a starostov.

A nech rok 2013 je pre vás všetkých rokom úspechov, aby ste vo svojich obciach, vážení občania, našli naozajstný šťastný a pokojný domov.

Andrea Prekopová
starostka obce Belža

Plody z poľa, remeslá a zábava - to bol jarmok v Ždani

Viete, kto sa najviac tešil v poslednú septembrovú sobotu? Rodina **Patrika Batiho**. Z jarmoku v Ždani si totiž odniesli prvú cenu v tombole - plazmový televízor. Stovky návštevníkov však tiež boli určite spokojní. Hudobné vystúpenia Haništanke, Gečanky, Paradnych ňeviest,

koncert gospelového zboru Elias, ľudovej hudby Železiar a smiech pri zábave v podaní **Jožka Jožku** - to bol program 14. ročníka Jarmoku v Ždani. Starosta obce **Ján Kokarda** ocenil dvanástich obyvateľov za ich prístup pri organizovaní aktivít v obci, za pomoc starším občanom, za rozvoj športu a podchytenie detí a mládeže vo voľnočasových aktivitách. Ždaniansky jarmok bol „chuťovkou“ aj pre remeselníkov a vystavovateľov ovocia a zeleniny.

kj

Tekvicová rodinka od Anny Juhászovej.

Korčuľovanie na novom zimnom štadióne

V prvý deň si korčule obulo viac ako 200 nadšencov.

V nedeľu 18. novembra sa otvorili brány zimného štadióna v areáli FK Čaňa pre verejnosť. Na ľade sa stretli všetky generácie od najmenších po najstarších na spoločnom verejnom korčuľovaní. Tešíme sa na vás, milí športoví priatelia, ktorým sa páči korčuľovanie. Dni a časy pre verejné korčuľovanie si nájdete na stránke: www.zimnystadioncana.sk.

ocú Čaňa

V Čani asfaltujú

Rekonštrukčné práce pokračovali v novembri pokladaním asfaltu ulíc Mieru, Ondreja Šándora, Agátovej, Skladnej a chodníka na ul. Osloboditeľov. Rekonštrukciou parku na rázcestí ulíc Slobody a Erveňskej.

ocú Čaňa

Budovanie chodníka v parku na uliciach Slobody a Erveňskej.

Folklórna paráda vo Valalíkoch

Oslava úrody, tradície a zvyky v regióne Abova - takáto bola myšlienka ďalšieho ročníka Valalickej krojovanej parády, ktorá sa konala 14. októbra. V obci sme si užili sprievod, v ktorom vynikli všetky folklórne zložky - hudba, spev, tanec i krásne ľudové kroje. V kultúrnom dome dožinkovými zvykmi priblížil región Turca folklórny súbor Lysec z Belej - Dulíc. Pri prácach na poli sme našli spievať naše Paradne ňevesti a folklórna skupina Kadlubek ukázala popri tanci aj vybijanie slnečníc. Záver patrilo folklórnemu súboru Hornád. Nechýbala ochutnávka tradičných jedál - chleba s masťou, fazuľovej polievky či zemiakových placiek. Fotografie z akcie nájdete na www.regionhornad.sk.

kj

Vynovený web Regionhornad.sk

Uprednostňujete web stránky? Tak si medzi obľúbené dajte aj tú našu - www.regionhornad.sk. V uplynulých mesiacoch sme pracovali na jej zmodernizovaní. Nový dizajn, zjednodušené hľadanie informácií, prehľadná fotogaléria. Nájdete tam aktuality z našich dedín, zaujímavosti a fotografie z akcií, pozvánky na podujatia. Ak nás budete sledovať aj na webe, budete dokonale informovaní.

kj

Spájajú svet dospelých s detským

Vnášať slnečné lúče do detského srdiečka, rozdávať lásku a porozumenie, pomáhať plniť detské sny - to sú myšlienky projektu Integrácia, v rámci ktorého sa v košíckej Steel aréne konal koncert tých najlepších slovenských a českých umelcov. Potlesky a úsmevy im rozdávali aj žiaci zo Základnej školy vo Vyšnej Myšli. Priamo na koncerte si zaspievali aj letný hit od rapera Ega „Žijeme len raz“. A je to pravda. Tak prečo si život nevychutnať práve tu a práve teraz?

ocú V.Myšľa/red

V rovnakých tričkách so šťastným úsmevom, že sa im splnil sen.

Eurofondy - pomáhajú, alebo brzdia?

V roku 2013 sa končí súčasné programovacie obdobie Európskej únie. Mnohí sme si od eurofondov veľa sľubovali. Okrem niekoľkých významných investícií do zanedbanej miestnej infraštruktúry, priniesli eurofondy obciam a mestám mnohé riziká, ktoré môžu končiť až nútenu správu. Tak teda, ako je to s tými eurofondami? Pýtali sme sa starostu obce Valaliky **Štefana Petrika**.

„Azda najväčším nedostatkom eurofondov je príliš veľká administratívna záťaž a rozdeľovanie obcí a miest do dvoch kategórií podľa tzv. pólov rastu. A tak sme svedkami toho, že Ždaňa, Čaňa, Valaliky, Haniska, Trstené pri Hornáde, Košická Polianka, Skároš a Nižná Myšľa môžu žiadať peniaze na opravu škôl, rekonštrukciu námestia, ale nemajú nárok žiadať z eurofondov financie na opravu cesty alebo kultúrneho domu z Programu rozvoja vidieka. Tam sú zaradené zase obce Gyňov, Kokšov-Bakša, Geča, Sokoľany, Vyšná Myšľa, Nižná a Vyšná Hutka, Belža. Občanovi sa ťažko vysvetľuje, prečo jeho obec nemá možnosť uchádzať sa o prostriedky z eurofondov na park, kým susedná za peniaze z únie ho vynovila. A tak všetci starostovia z nášho mikroregiónu dúfame, že v novom programovacom období na roky 2014 až 2020 využijeme doterajšie skúsenosti a v prospech nás sa zohľadnia naše pripomienky. Verím, že operačné programy budú vychádzať z reálnych potrieb miest a obcí. Určite by sme všetci privítali, aby sa prioritou stali hlavne možné investície do výstavby kanalizácií a vodovodov.“

kj

Nechajme znieť Tichú noc (dokončenie z 1. strany)

Na tomto mieste vám ponúkame prehľad tohtoročných vianočných posedení a silvestrovských zábav vo vašich obciach.

V niektorých našich obciach sa Vianoce oslavujú v predstihu. Už 16. decembra môžete prvýkrát precítiť tohtoročnú vianočnú náladu v kine Mier v **Čani**, kde vás na Vianočnú akadémiu o 14.30 hodine pozýva Obecný úrad, miestna základná škola a súkromná umelecká škola.

Vianoce v **Haniske** začínajú vianočnou výzdobou v celej obci. Potom príde do záklanej a materskej školy Mikuláš. Pred prázdninami sa uskutoční v Kultúrnom dome Vianočná akadémia, kde privítajú novorodeniatka a jubilantov roku 2012, ale aj ostatných obyvateľov. Pri mrznúcom počasí bude prírodné kizisko, počas školských prázdnin organizujú sánkovačku, lyžovačku a snowboardovačku. Už siedmy rok budú Haniščania oslavovať príchod nového roka v kultúrnom dome aj pred ním. Stretnutie sa začína 2 hodiny pred polnocou a hlavným bo-

dom programu je novoročná tombola podľa čísla domov. „Každý prítomný z toho ktorého domu si vyzdvihne a vhodí tombolový lístok s číslom svojho domu do osudia,“ vysvetľuje starosta **Miloš Barcal**. Čas do zrebovania výherných čísiel si Haniščania vyplňajú hlavne tancom a popíjaním starostovského punču. Nechýba polnočný ohňostroj a oslava nového roka až do rána.

Starosta **Sokolian Tomáš Suchý** pozýva na chutnú starostovskú kápušnicu. Dobrú chuť zapraje všetkým pred obecným úradom 22. decembra o 13.00 hodine.

Kto by sa netešil na Vianoce? Veru každý. Členovia Klubu seniorov vo **Valalíkoch** majú tradíciu, že každý rok pred sviatkami navštívia detský domov v obci. Počas roka je tých stretnutí viac, ale to vianočné je zvlášť milé. Mikulášske darčeky od seniorov potešia detskú dušu. Sú plné sladkých dobrot a ovocia. Seniori si zasa pochutia na koláčikoch vlastnoručne vyrobených práve domovákmi. Ich vianočné ozdoby nezostanú v domove. Skrášľujú nimi stromček v kultúrnom dome. Tohto roku si aj klub seniorov po-

zval všetkých kamarátov z detského domova k vianočnému stolu. Decká si už pripravili kultúrny program, aby potešili srdcia skôr narodených.

Odvážne ženy a Obecný úrad vo **Vyšnej Myšli** pripravujú na spéstreň vianočného času hudobno-slovné pásmo s názvom „Príchod Spasiťela“ 30. decembra popoludní.

A nezabudnuteľný Silvester 2012 môžete prežiť v kultúrnom dome vo **Vyšnej Hutke**. Zábava sa začína v posledný deň roka od 20.00 hodiny. Šiesteho januára na Tri krále bude v obci Novoročná akadémia, kde vystúpia deti aj dospelí a spevom a tancom nám ukážu zvyky a tradície z regiónu.

Vianoce v Spojenej škole internátnej v **Ždani** oslávia škôlkari, žiaci základnej školy zo Ždane aj Čane i praktickej školy, rodičia i zamestnanci na vianočnej besiedke 17. 12. Pod vyzdobenou jedličkou nechýba betlehémske svetlo, spievajú sa koledy, recitujú básne, decká dostanú okrem sladkostí aj prekvapenie. Mnoho žiakov pochádza z nevhodného sociálneho prostredia, preto takéto Vianoce zažijú len v škole.

Nie každý má to šťastie, aby trávil Vianoce so svojou skutočnou rodinou. Skupinka detí z detského domova **Košická Nová Ves**, bývalá v obci Ždane už šiesty rok, prežíva Vianoce v spoločnosti vychovávateľov. Spoločne zhotovujú adventný veniec, pečú medovníky, ktoré tento rok poputujú na bratislavský koncert Úsmev ako dar, spoločne upratujú a zdobia okolie i vnútro domu. Aj oni sa takýmito aktivitami pripravujú a tešia na najkrajšie sviatky v roku.

V kultúrnom dome v **Gyňove** sa 16. 12. o 15.00 hodine uskutoční Vianočná akadémia. Okrem kultúrneho programu bude starostka podávať aj vianočný punč.

Želajme si, aby ten čas vianočný až tak veľmi neletel. Aby sme si každý deň spoločne vychutnali stretnutie s dobrými a láskavými ľuďmi.

ocú/red

**DARUJTE SI
ŠTÁTNU
PRÉMIU**

66³⁹€
DO 31. DECEMBRA

Vaše Vianoce budú ešte bohatšie
aj vďaka štedrej štátnej prémii.
Pre každého až 66,39 €.

www.pss.sk

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITELŇA

Otázka pre

Ing. Máriu Szalayovú,
okresnú riaditeľku
Prvej stavebnej sporiteľne

Čím je pritažlivé stavebné sporenie v Prvej stavebnej sporiteľni?

Prvá stavebná sporiteľňa už 20 rokov spoluvytvára najdôležitejšie miesto na svete pre každého z nás – náš DOMOV. V tomto roku si klienti PSS, a. s., z mikroregiónu Hornád uzatvorili už vyše 700 zmlúv o stavebnom sporení a na bývanie využili 150 úverov vo výške viac ako 2 milióny eur. Noví a aj existujúci klienti by určite nemali zabudnúť na to, že ešte stále majú šancu získať štátnu prémii až do výšky 66,39 €.

S blížiacim sa koncom roka chcem všetkým klientom poďakovať za dôveru a do nového roku im rovnako aj všetkým čitateľom popriať veľa zdravia, šťastia a úspechov.

Tel.: 0915 890 335, 0915 785 059

Belža

starostka **Andrea Prekopová**

Ukončili sme 1. etapu rekonštrukcie obecných komunikácií, vydali prvú knihu o histórii obce „Moje spomienky na život v Belži“, vydávame Belžanské noviny, spoločne pripravujeme Deň detí, Mikuláša, Deň obce s občianskym združením Belžanskí priatelia.

Čaká nás dokončenie ďalších etáp obecných ciest, úprava okolia obecného úradu a kultúrneho domu a úprava športovej zóny v obci.

Čaňa

starosta **Michal Rečka**

Ukončili sme už rozpracovaný projekt Revitalizácie verejného priestranstva v obci, projekt Revitalizácie obcí s rímskym osídlením je v štádiu aktuálnej realizácie, sprevádzkovali sme nový zimný štadión, vybudovali cyklotrasu medzi Čaňou a Ždaňou.

Pustíme sa do projektu Protipodňových opatrení v obci a v spolupráci s Miestnou akčnou skupinou (MAS) do výstavby trhoviska a amfiteátra v centre obce.

Geča

starostka **Monika Bérešová**

Vybudovali sme dvojtriednu materskú školu v obci z vlastných financií a postavili detské ihrisko.

Chceli by sme majetkovo-právne vysporiadať pozemky určené na výstavbu dvoch nových miestnych komunikácií, čaká nás výstavba kanalizácie v rámci projektu Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Hornád.

Gyňov

starostka **Denisa Vargová**

V našej obci sme dokončili prvú etapu rekonštrukcie obecného vodovodu, zrekonštruovali inte-

riér a kuchyňu v kultúrnom dome, obecné cesty a pomohli k vybudovaniu cyklotrasy.

Chceme upraviť verejné priestranstvá v obci, podali sme projekt na ďalšiu etapu rekonštrukcie obecného vodovodu, radi by sme ho aj realizovali, máme rozpracovaný projekt na Detský športový areál a v rámci rozpočtu obce budeme opravovať majetok obce.

Haniska

starosta **Miloš Barcal**

Zrekonštruovali sme námestie v centre obce, schválili sme územný plán, vybudovali multifunkčné ihrisko, obnovili kúpeľňu v materskej škole i futbalové ihrisko, vybudovali sme kamerový systém v centre obce a pri ZŠ, vybudovali premostenie cez potok do novej lokality na výstavbu rodinných domov, obnovili verejné priestranstvo pred kostolom.

Ešte by sme radi ukončili rekonštrukciu objektu zdravotného strediska, pracujeme na projektoch kanalizácie, chceli by sme zaviesť obecný rozhlas aj do Grajiara, radi by sme obnovili preliezky na detských ihriskách, opravili miestne komunikácie a štátnu cestu v obci.

Kokšov-Bakša

starosta **Cyril Hudák**

Dokončili sme dopravné značenie a spomaľovacie retardéry, zorganizovali „Deň obce“ k 710. výročiu o prvej písomnej zmienke o našej obci.

Sme v polovici

Ešte ich čakajú dva roky poctivej práce pre občanov a zvelaďovanie obcí. V novembri uplynuli dva roky od komunálnych volieb, v ktorých sme si volili nových starostov a poslancov v našich obciach. Sú teda v akomsi polčase starostovania a preto sme sa ich opýtali: 1. Aké sú vaše najväčšie úspechy za ostatné dva roky v obci? 2. Aké sú vaše ciele na najbližšie dva roky? Prečítajte si ich odpovede.

Máme v pláne rozšíriť verejné osvetlenie a miestny rozhlas do lokality nových bytov, zrekonštruovať verejné priestranstvá pred obecným úradom, kultúrnym domom, v okolí viacúčelového ihriska, pri pamätníku obetiam padlým vo svetových vojnách. Pustíme sa do stavby detského ihriska, rozšírenia verejného vodovodu v lokalite Tovik, budovania prečerpávacej stanice pre stavbu kanalizácie, ako aj samotej kanalizácie.

Košická Polianka

starosta **František Smrčo**

Za dva roky sme dokončili rekonštrukciu viacúčelovej budovy kultúrneho domu, obecného úradu s materskou školou - zateplili steny, vymenili okná a dvere, osadili novú elektroinštaláciu, kotolňu a plynovú prípojku. Pripravili sme priestory na ambulanciu všeobecného lekára v obci, zrekonštruovali základnú školu, zvelaďili sme verejné priestranstvá vrátane oddychovej zóny.

Chceme začať s výstavbou kanalizácie a vodovodu, nového ihriska, spracovať nový územný plán rozvoja obce a zrekonštruovať kuchyňu a jedáleň v našich školách.

Nižná Hutka

starostka **Mária Szászfaiová**

Vyčistili sme rieku Torysu po záplavách z jari 2010, vybudova-

li žľaby zachytávajúce zrážkovú vodu na troch uliciach, postavili multifunkčné ihrisko, pokračujeme s budovaním vodovodu v obci, realizovali sme subhorizontálne odvodňovacie vrty, drenážne ryhy a rigoly v dĺžke 500m, vybudovali chodník na cintoríne, zeleňou kráslime obec, organizujeme futbalový turnaj a mnohé kultúrne podujatia.

Chceme ešte dobudovať vodovod, pripraviť projekt na odkanalizovanie obce. Mojim snom je doriešiť vlastníctvo miestnych komunikácií.

Nižná Myšľa

starosta **Ludovít Grega**

Spolu s poslancami sme zabezpečili, aby bola vykonaná sanácia zosunutého územia okolo kostola, na troch uliciach, okolo kultúrneho domu. Zhotovili sme ďalšie vetvy kanalizácie na šiestich uliciach, obnovili sme činnosť futbalového klubu a dobrovoľného hasičského zboru, čiastočne opravili kultúrny dom a základnú školu.

Chceme pokračovať v ďalšom odkanalizovaní obce, začať s výstavbou bytového domu a pokračovať v príprave na nový stavebný obvod, zabezpečiť poriadok okolo rímskych bytoviek.

Vyšná Myšľa

starostka **Paulína Guľašová**

Dokončili sme už začatú opravu štyroch ulíc, vybudovali multifunkčné ihrisko, máme v pláne vybudovať oddychovú zónu pri „Rybniku.“

Nová kovaná brána na cintoríne v Belži.

Hutčania sa tešia z nového multifunkčného ihriska.

Budovanie cyklotrasy v Gyňove.

Nové bytovky postavili v Ždani.

Skároš

starosta **Lubomír Vranka**

Zrekonštruovali sme Okružnú ulicu, vybudovali cestnú kanalizáciu, chodník a parkovisko pri cintoríne, pred obecným úradom, na drobných vodných tokoch v obci sme vybudovali vodozádržné prvky, zrekonštruovali rigoly, melioračný kanál a na niektorých uliciach vybudovali odvodnenie. Vytvárame pracovné miesta v obci na dobu určitú najmä pre robotnícke profesie.

Výstavba novej cesty vo Vyšnej Myšli.

Chceme zrealizovať projekt Rekonštrukcie verejného priestranstva v obci „Valalská studňa“, vybudovať detský športový areál, multifunkčné ihrisko, podporovať kultúrny život v obci.

Sokolany

starosta **Tomáš Suchý**

Vybudovali sme časť obecnej kanalizácie a čističku odpadových vôd, máme nový amfiteáter, zrekonštruovali sme obecný úrad a kultúrny dom, obnovili a zatep-

Deti majú priestor na hranie vo Vyšnej Hutke.

Sokolianske slávnosti v novom amfiteátri.

lili telocvičňu a šatne na futbalovom ihrisku.

Ostáva nám dokončiť kanalizáciu a infraštruktúru v obci, opraviť oplotenie cintorína.

Trstené pri Hornáde

starostka **Božena Letková**

Ukončili sme projekt Regenerácia sídiel - obec Trstené pri Hornáde, vybudovali sme v spolupráci s Maďarskom cyklotrasu. Na akcii sa podieľali aj iné obce. Odvodnili sme kultúrny dom, Dom smútku a budovu šatní TJ, vyčistili sme spoločný septik materskej a základnej školy, opravili kanalizačné poklapy, realizovali vysrávky na Školskej ulici.

Plánujeme postaviť Tanečné pódium - amfiteáter, zrekonštruovať verejné priestranstvá, zriadiť detský športový areál a obnoviť futbalové striedačky.

Valalíky

starosta **Štefan Petrik**

Komplexne sme zrekonštruovali základnú školu, obnovili námestie pred kostolom, priestor pred školou a okolie obecného úradu. Intenzívne rozvíjame

Oddychová zóna v Košickej Polianke.

partnerstvo s obcou Košťany nad Turcom a mestom Košťany v Čechách.

Naše plány smerujeme na vybudovanie kanalizácie.

Vyšná Hutka

starostka **Agáta Nosáľová**

Vybudovali sme na troch uliciach nové rigoly, vyregulovali sme Torysu, kúpili nové stoly a stoličky do kultúrneho domu, urobili sanačné a odvodňovacie práce na cintoríne, obnovili detské ihrisko.

Plánujeme oplotiť detské ihrisko, zatepliť a vynoviť fasádu na kultúrnom dome, dokončiť vodo- vod v obci a prepojiť ho do susednej Nižnej Hutky.

Ždaňa

starosta **Ján Kokarda**

Postavili sme 24 bytov, komplexne zrekonštruovali centrum.

Chceme ukončiť výstavbu čističky odpadových vôd, pripraviť výstavbu kanalizácie v obci, postaviť detské ihriská a športoviská a investovať do drobnej architektúry.

Katarína Jantošovičová

Mikroregión Hornád intenzívne pracuje pre obyvateľov

Starostovia Regionálneho združenia obcí Hornád sa na pravidelných mesačných stretnutiach zaoberajú možnosťami čerpania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie. Najmä preto, aby sme z týchto finančných možností vyťažili čo najviac na rozvoj našich obcí. Prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska tiež pripomienkujeme návrhy zákonov a predkladáme návrhy zmien zákonov, ktoré sa týkajú obcí. Na týchto stretnutiach plánujeme spoločné kultúrno - spoločenské podujatia, ako napríklad už pravidelne organizované Dni regiónu, podujatia usporadúvané v spolupráci s inými partnermi - detská spevácka súťaž Hviezdička, Tajvan leto, ale aj účasť súborov a skupín z jednotlivých obcí na podujatiach ostatných obcí. Pomerne ojedinelou aktivitou v rámci Slovenska je aj vydávanie spoločného spravodaja - Abovského hlásnika. Teší nás, že na týchto podujatiach sa stretávame s hojnou účasťou vás, občanov, čo je pre nás zadostučiním, odmenou, ale aj výzvou na neustále zvyšovanie kvality našej práce.

Denisa Vargová, starostka obce Gyňov

Miestna akčná skupina úspešne napreduje

Aj v tomto roku aktivity Miestnej akčnej skupiny Hornád - Slanské vrchy pokračovali napĺňaním cieľov Integrovanej stratégie územia. V našom regióne tak pribudli nové športoviská či ihriská v celkovej hodnote viac ako 317 tisíc eur. Bezpečné viacúčelové ihriská pribudli v Kokšove - Bakši, v Nižnej Hutke, Haniske a Vyšnej Myšli. Za kultúrou do nového amfiteátru si zídu Sokolančania a vo Valalíkoch a v Ždani majú zmodernizované športové areály. V najbližšom období pripravujeme ďalšie výzvy pre opatrenia v oblastiach Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo, Obnova a rozvoj obcí, Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam, Vzdelávanie a informovanie.

Ján Kokarda, predseda MAS

Križovatka smrti má riešenie

Dopravná situácia na križovatke štátnych ciest medzi obcami Čaňa a Haniska je už dlhé roky veľmi zlá. Pravidelné zápchy, obchádzanie križovatky cez obec Haniska, mnoho materiálnych škôd pri dopravných nehodách, ale aj veľmi veľa vyhasnutých životov. Starosta Hanisky **Miloš Barcal** teda začal rázne konať.

„Mali sme stretnutie s dopravnou políciou, samosprávnym krajom, Slovenskou správou ciest, diaľničnou spoločnosťou a tiež s hutníckym kombinátom, všetci nám prisľúbili podporu. Starostovia z Regionálneho združenia obcí Hornád odoslali otvorený list ministrovi dopravy aj predsedovi samosprávneho kraja s požiadavkou na riešenie tejto, dovoľm si povedať, križovatky smrti. *Lady sa trochu pohli.*“ Predseda Košického samosprávneho kraja **Zdenko Trebuľa** podporil starostov v ich snahe a taktiež svojim listom apeloval na ministerstvo i Slovenskú správu ciest. „V októbri sme obdržali dve štúdie riešenia križovatky s návrhom na vyjadrenie. Obec Haniska, ako i všetky ostatné obce, podporujú riešenie formou kruhovej križovatky. Veríme, že tento nádejný proces riešenia nebude ničím zabrzdený a v skorej budúcnosti sa dočkáme bezpečnej križovatky medzi obcami Čaňa a Haniska.“

kj

HALÓ, HALÓ - NOVINKA V ČANI KORČUĽOVANIE

**NESEĎ DOMA A PRIÍĎ K NÁM,
KORČUĽOVANIE S NAMI JE VŽDY FAJN**
Informácie nájdete na www.korculovanie.eu
kontakt: 0905 428 603 alebo 0905 491 383

Z kukurice elektrická energia

Od 1. decembra je v skúšobnej prevádzke Bioenergetické centrum vo Valalíkoch. Na ostrý štart si majitelia trúfajú od polovice januára. Investor, spoločnosť BPS so sídlom v Moldave nad Bodvou, centrum postavila v areáli Agro Valaliky, bioplynová elektrárňa. Vyrástli tam dva vysoké fermentátory, sklad digestátu a štyri silážne jamy. Náklady na celú výstav-

bu dosiahli takmer 4 milióny eur.

„Hlavná komodita na výrobu bioplynu bude kukuričná siláž. Denne jej spracujeme až 43 ton. Siláž navezieme do fermentátorov, kde sa pomocou kvasenia a baktérií rozloží. Získaný bioplyn bude cez generátory použitý na výrobu elektrickej energie,“ vysvetľuje princíp fungovania výkonný riaditeľ spoločnosti BPS **Ján**

Jeseň od škôlkarov

Diela našich rúk - to bola akcia pre rodičov a deti z Materskej školy v Košickej Polianke. Deti vlastnými rúčkami tvorili jesenné dekorácie z ovocia, zeleniny a prírodnín. Dieťa ostali na pamiatku v škôlke a deťom ešte vždy pripomínajú, že jeseň je najfarebnejšie ročné obdobie.

red

Miško. Za 24 hodín vyrobí v bioenergetickom centre priemerne 23 000 kW elektrickej energie, čo postačí na svietenie 10 tisíc kusov 100 wattových žiaroviek takmer celý deň.

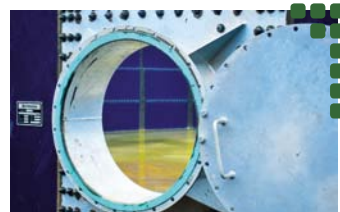
„Aktivity na oživenie hospodárskeho dvora veľmi vítame. Prostredie investor skultúrnil a okrem práce pre našich ľudí, získame ako obec aj dane z podnikateľskej činnosti. Navyše, ide o eko-

logickú výrobu, ktorá vôbec nezaťažuje životné prostredie,“ vyjadruje spokojnosť starosta Valalík **Štefan Petrik**.

„Našimi aktivitami vytvoríme pracovné miesta pre obyvateľov Valalík a priľahlých obcí. Zároveň zlikvidujeme bioodpad z obcí, ktorý nám obyvatelia privezú.“

Vo fermentátore našou činnosťou vyrobíme aj teplo, ktoré druhotne využijeme na výrobu biopeliet využívaných v špeciálnych peciach. Máme ambíciu rozvinúť neďaleko areálu aj chov teplovodných rýb, ale to je zatiaľ hudba budúcnosti,“ ukončil optimisticky **Ján Miško**.

Katarína Jantošovičová

Hore - pohľad do vnútra fermentátora. Vľavo - Ján Miško v areáli bioenergetickej elektrárne.

Na Martina „nasnežilo“ folkóru

V Haniske na Martina (11. 11.) snežilo. Vzduchom však nepoletovali mrazivé vločky snehu, ale tradície, farebné kroje, čepce, lajblíky, košielky, krpce a chuť víťazí. Kultúrny dom hostil vyše 300 účastníkov krajskej súťaže hudobného folklóru dospelých Špivam sebe, špivam. Partnermi podujatia boli Kultúrne centrum Abova, Terra Incognita, Obec Haniska, Košický samosprávny kraj, Mesto Košice. Akciu finančne podporilo aj Ministerstvo kultúry SR. Na súťaži účinkovali laureáti regionálnych súťaží z regiónov Abov, Gemer, Spiš a Zemplín, a to v kategóriách ľudová hudba, spevácke skupiny, sólisti a inštrumentalisti. Jednotlivé vystúpenia boli ocenené silnejúcim potleskom divákov. Porota nakoniec rozhodla, že najúspešnejšou skupinou z nášho mikroregiónu bola ženská spevácka skupina Hutčanka z Vyšnej Hutky, ktorá sa umiestnila v zlatom pásme. Víťazom želáme úspech aj na celoslovenskom kole súťaže.

ocú Haniska

Naše najlepšie: ženská spevácka skupina Hutčanka z Vyšnej Hutky.

Škriatkovia a víly potešili Valaličanov

Trávníčkovi, Oriškači, Babka Kysľavka, Hnusník pižmový a ďalšia škriatkovská rodinka navštívila nedávno obecnú knižnicu vo Valalíkoch. Neľakajte sa, neboli živí, ale boli tak neskutočne reálni, že svojou prítomnosťou nadchli vyše 800 detí a dospelých na výstave českej výtvarníčky, spisovateľky a grafičky **Vítězslavy Klimtovej**.

Obľúbený jesenný škriatok.

„Vytvorenie bábky netrvá dlhšie ako niekoľko hodín, ale najdôležitejšie je vyrábať ich z lásky a zo srdca, nie pre peniaze. Moje bábky nepredávam, pretože ani rodičia nepredávajú svoje deti,“ povedala mi milá výtvarníčka žijúca v Čechách.

Hlavu, ruky a nohy modeluje z moduritu, telo vytvára z drôtov, svaly z molitanu. Bábku potiahne látkou a vlasy a fúzy sú z farebných vláken. Každá bábka má svoj domov, postieľku či strom, kde žije. „Vyrábam ich preto, lebo ma o to požiadali víly a škriatkovia, aby ľudia trochu spoznali ich svet. Inšpirujú ma skutoční „škriatkovia“ a najľahšie sa s nimi zoznamujú malé deti a starinky, pretože ich sa neboja,“ vraví s úsmevom umelkyňa a hneď aj dodáva - „Mnohí by si chceli víly a škriatkov odo mňa kúpiť. Ja

Kachon v kostole

Spevácke zbory z Geče, Perína, Sokolian, Sene, Ždane a Hanisky sa opäť stretli v závere októbra na 5. ročníku prehliadky speváckych zborov v kostole sv. Jána Nepomuckého v Haniske. Okrem spevu sa kostolom rozliehala aj hudba z varhanov, huslí, gitary či organu. Prvýkrát sa na tomto kultúrnom podujatí zúčastnil spevácky zbor z Ruskova, ktorý prekvapil hneď dvakrát - jednak počtom zboristov - vyše tridsať, ale aj hrou iba deväťročného **Adama Dzura** na netradičný hudobný nástroj - kachon. Mladý hudobník do neho búchal tak oduševnene, že každý si určite prial, aby pieseň, ktorú práve spievali, sa nikdy neskončila. Prijemná atmosféra, skvelý hudobný zážitok.

red

Na kachone hrá Adam Dzuro.

Jesenný festival chrámových piesní v Gyňove

Od 5. júla slávime rok svätých Cyrila a Metoda. Solúnski bratia na územie Veľkomoravskej ríše, pravlasti Slovákov, prišli pred 1150 rokmi. V duchu tohto výročia sa 21. októbra uskutočnil v Gyňove Jesenný festival chrámových piesní v kostole Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Na festivale vystúpili reformovaný cirkevný zbor Čaňa, chrámový zbor Gaudium zo Ždane, žiaci Základnej umeleckej školy vo Valalíkoch a študentka Konzervatória **Mária Salome Mitrová** v klavírnom doprovide **Klaudie Pištejovej**. ocú Gyňov

však budem radšej, keď sa s nimi budú deti a dospelí hrať, vytvárať im domov. Vtedy si ich naozaj obľúbia. Budú ich vlastným dielom, ktoré si môžu vytvoriť napríklad

aj podľa mojich knížiek. Pozdravujem všetkých na východnom Slovensku a pamätajte si - svet je krásny a ľudia sú dobrí.“

Katarína Jantošovičová

Škriatkovia sa detí nebáli.

Ludové remeslá z jarmoku v Ždani

Nevymizli ani dnes

Ždaňa privítala na konci septembra niekoľko stoviek návštevníkov, pretože sa tam konal už 14. ročník jarmoku a zároveň oslavy 790. výročia prvej písomnej zmienky o obci. O atmosfére jarmoku píše na strane 2. Jedinečnosť tejto akcie však bola v pohľade na ždaniansku „uličku remesiel“. Tradiční remeselníci dokazovali návštevníkom, že ešte vždy platí „čo je staré, je jaré.“

► Paličkovanie

Čipkárska výroba je na Slovensku známa od 16. storočia a rozvíjala sa najmä v baníckych oblastiach. Keďže baníci nevlasťnili pôdu, ich ženy sa cez deň, keď muži fárili, venovali výrobe čipky. V krízových časoch, keď aj muži ostali bez práce, sa paličkovanie stávalo jedinou možnosťou obživy. Vtedy sa zrodila banická čipka - redšia, menej pestrá, obyčajne biela. Nielen odevy a goliere boli čipkované, v minulosti sa paličkovaním zdobila aj posteľná bielizeň.

Mária Rudašová z Košíc paličkuje aj dnes. „Paličkovanie je krásne, ale veľmi náročné. Na presnosť, na čas, musíte mať aj zdravé oči. Pracujete s jemnými niťami, keď silnejšie potiahnete, môže sa to roztrhať.“ Dnes sa ešte paličkovaním zdobia odevy, obrazy, brošne, najnovším trendom je farebná čipka.

Mária Rudašová pri paličkovaní aj oddychuje.

► Tkanie

Sedela za tkáčskym krosnom a veľmi sa sústredila. Na jarmoku v Ždani mala totiž premiéru. **Monika Takáčová** v minulosti navštívila skanzen, kde videla ukážky ľudo-

Monika Takáčová si utkala nové vankúšiky i koberčeky.

vej tvorby. Keďže deti jej už odrástli, hľadala niečo na vyplnenie voľného času. A našla - tkanie na tkáčskych krosnách. „Som z generácie, kde sa v rodinách pletlo. Ja som ten typ, že v mojej domácnosti som chcela všetko poprerať, vynoviť. Tak som si kúpila krosná a s informáciami z literatúry a internetu som sa pred dvoma rokmi do toho pustila. Mám nové vankúšiky, koberčeky a steny mi zdobia obrázky na rôzne témy. Všetko som si utkala sama,“ - teší sa táto sympatická pani. Od nej som sa napríklad dozvedela, že kolískou tkania je Nový Zeland. Aby ste mohli tkať, musíte mať cit pre vlákno, pre každú jednu niť. „Je to pre mňa úžasný relax, navyše, mám radosť, keď vidím, že moje tkané diela sa okoliu páčia.“

► Korálkovanie

Od susedov zo Skároša prišla na jarmok **Danka Zlaczká**. Sedela za stolíkom a pred sebou mala žabky, pavúky, myšky i muchy. Nie je zverolekárka a tie zvieratá tam neboli živé, boli však vytvorené z koráliek. „Práci s drôtkom a korálkami sa venujem vyše piatich rokov. Zaujala ma hlavne výroba rôznych chrobákov a hmyzu, ktoré si navrhujem sama. Je to výborný relax a človeka to po-

Moje výrobky už zdobia chladničky vo viacerých krajinách.

teší, keď vidí, že sa vecička podarila a páči sa i iným ľuďom.“ Malé i väčšie, farebné korálky šikovnými prstami navlieka na drôtky a dielko rastie rovno pred očami. A tak potom vznikajú včielky a vážky, mravce i tarantuly. „Z vytvorených vecí vyrobím magnetky alebo brošne, ktoré potom predávam na remeselných trhoch a teším sa, že nimi ľuďom urobím radosť.“ Danka vie, že musí byť trpezlivá i presná, po piatich rokoch pracuje už iba s kvalitnými korálkami, aby sa nenarušil tvar želatného výtvaru. „Keď ma nebaví rozrobená včielka, nechám ju tak a začnem napríklad gitaru. Viem, že včielka mi neodletí a počká si na svoje dokončenie.“

► Zdobenie kraslíc

Veľká noc je ešte ďaleko, ale tie zdobené kraslice na jarmoku boli neprehliadnuteľné. Vyrobi-

Kraslice jej zdobia dom po celý rok, nielen na Veľkú noc.

la ich **Beáta Lešková** z Valalík. Z vajíčka bola aj šperkovnica, ktorá bola čarovná. Kebyže nie som zadaná, tak by som si v nej želala najsť snubný prsteň. „Prerezala som husacie vajíčko, vystlala som ho saténom, vyzdobila korálkami, nôžky ozdobil čipkou,“ popísala mi výrobu šperkovnice Beáta.

Maľovať na vajíčko, prípadne ho s látkou oblepiť, dokážu mnohí. Pani Beáta však používa iné techniky. „Lámem škrupinu z iného vajíčka, ktorú potom na vajíčko lepím, detskú krupicu zmiešam s farebnými školskými kriedami, vajíčka zdobím lístim, voskom, korálkami a robím aj farebný patchwork,“ hovorí.

Na jarmoku pri tradičných remeslách prevládali ženy. Na výstave plodov poľa pod strechou obecného úradu som však našla aj sliepku s kurčiatkami. A ich „otcom“ bol dôchodca **Peter Takács** zo Ždane. Túto rodinku vyrobil z papiera. „Bol to môj nápad, ako ešte obyčajný kancelársky papier využijem. Skladal som ho, krútil, žmolil a podarilo sa.“ Mňa však zaujal aj niečím iným: po dlhých rokoch sa z neho stal úplný biopestovateľ.

Peter Takács - Rovnako šikovný je, aj keď má čosi vytvoriť zo semiačok.

„Mal som zdravotné ťažkosti, a tak som sa rozhodol začať pestovať všetko na svojej záhrade bez akejkoľvek chémie. Zo začiatku bola úroda slabšia aj o polovicu, ale po deviatich rokoch sa sily vyrovnali. Moje vnúčatá poznajú pravú chuť mrkvy či zemiakov a konečne vďaka „čistej“ pôde mám zase v záhrade lienky, žabky i ucholaky,“ vraví čiperný dedo a ja sa s ním lúčim s dobrým pocitom, že medzi dávnymi remeslami vyniká aj záhradkár - pestovateľ tak, ako to robili naši predkovia.

Katarína Jantošovičová

Hermelín modrooký je najkrajším králikom regiónu

Takmer tisíciku zvierat obdivovali návštevníci chovateľskej výstavy počas novembrového víkend v Geči. Spomedzi 120 chovateľov sa celkovým víťazom stal Jaroslav Bača z Geče za králika Hermelína modrookého.

Chovateľskú výstavu zorganizovala základná organizácia Slovenského zväzu chovateľov v Geči. Chovatelia priniesli 185 kusov hydiny, 277 králikov, 310 holubov a 170 kusov exotického vtáctva. „Naša výstava už roky patrí k najväčším na Slovensku. Naše snaženie, práca a výsledky už dávno prekročili hranice regiónu. Nové výstavné kliecky a veľmi dobre spracovaný katalóg výstavy je to, prečo u nás radi vystavujú chovatelia z prešovského, trebišovského, michalovského, bardejovského a vranovského okresu,“ hovorí **Jaroslav Nagy**, riaditeľ výstavy.

Kvalitu vystavených zvierat posudzovali delegovaní odborníci. Tí nakoniec rozhodli, že víťazom expozície hydiny sa stal chovateľ **Vladimír Pahulyi** z Geče za plemeno Australorpka čierna. Víťazom expozície králikov je chovateľ **Ján Škodroň** z Valalík za plemeno Činčila veľká. Za plemeno Pávik si víťazstvo v expozícii holubov odniesol **Marián Macko**. Najlepším mladým chovateľom je **Jozef Kondáš** z Geče za králika Castorex. „Viac ako 900 návštevníkov mohlo počas dvoch dní vidieť krásne a zaujímavé čistokrvné zvieratká. Plemená zvierat, fareb-

Ruánska kačica chovateľa Jána Kokardu.

né razy, výnimočnosť v štruktúre srsti, ale aj peria sú výsledkom dlhoročnej práce chovateľov. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa pričínili o zdarný priebeh tejto tradície v našej obci a jedinej v mikroregióne Hornád.“ Tohto roku sa odovzdávania cien zúčastnil aj prednosta Obvodného úradu Košice-okolie PhDr. **Peter Derevjaník**, PhD.

Jn/red

Expozícia hydiny.

Expozícia holubov.

Expozícia exotov.

Celkový víťaz výstavy Jaroslav Bača.

Podakovanie starostom

K starému krížu vedie nový chodník

Tradicia stavania krížov pri cestách je historická. Kríž ako symbol kresťanstva nájdeme takmer pri každej ceste. Má symbolizovať to, že na tomto území žijú kresťania a môže slúžiť počestným na duchovné rozjímanie. Boli dielom našich pradedov a vďaka starostlivosti niekoľkých generácií dodnes vydávajú tiché svedectvo o našom živote. Jedným z takýchto nemých kresťanských svedkov je kríž, ktorý je pri ceste zo Skároša do Trsteného pri Hornáde. V knihe **Imricha Jesenského** - Takí budme vždy - je uvedené, že pochádza z polovice 19. storočia a dal ho postaviť jeden zo zámožnejších roľníkov rodu Jaššovcov. V poslednom čase bol tento kríž dosť zanedbaný a pretože sa nachádza nad úrovňou cesty, bolo ťažké sa k nemu dostať. Dnes je ku krížu urobený prístupový chodník a okolie viac ako stopäťdesiatročného symbolu viery sa zmenilo na miesto, kde sa ktokoľvek môže zastaviť a ľahko sa dostane až ku krížu. Na moju prosbu, aby bol kríž prístupný, veľmi pružne zareagoval skárošský starosta **Lubomír Vranka**, ktorému v mene všetkých veriach úprimne ďakujem.

Jolana Jaššová

Ochotní úradníci

V roku 2010 sme pri zosuve pôdy prišli o rodinný dom v Nižnej Myšli. Obecný úrad nám zabezpečil kontajnerové bývanie. Po dvoch rokoch sme si postavili rodinný domček v obci Belža. Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým, ktorí nám pomohli. Predovšetkým stavebnému úradu Čaňa, hlavne pánovi **Smrčovi** a pani **Kappanovej** pri vybavovaní stavebného povolenia. Rovnako starostke obce Belža **Andreji Prekopovej**. Počas ťažkého obdobia, kým časť rodiny bývala v kontajneri a časť u manželovej rodiny, sme sa stretli s rôznymi názormi ľudí. Práve títo vyššie spomínaní sa však na nás nepozerali ako na „iných“ ľudí, ale pristupovali ku nám vždy slušne, milo a pozitívne. Moje poďakovanie patrí aj riaditeľke ZŠ Nižná Myša a kolektívu učiteľiek, ktorí ma v mojej ťažkej situácii podržali a pomohli mi psychicky zvládať problémy vyplývajúce z danej situácie.

Často sa stretávame s názorom, že na úradoch sú iba neochotní ľudia. Naopak, nás práve úradníci podržali a povzbudili v našom rozhodnutí postaviť si nový domov. Ďakujeme.

Margita Vargovčáková

Talenty z našich obcí

Majster Slovenska v minikárach montuje autá

Od desiatich rokov riadi minikáry a v tomto roku sa stal ich najlepším jazdcom na Slovensku vo svojej vekovej kategórii, víťazom Slovenského a vicemajstrom stredoeurópskeho pohára. Pre **Patrika Ivana** z Gyňova sú autá od malička veľkou záľubou. „Keďže som ako malý chlapec ešte šoférovať nemohol, našiel som si adekvátnu náhradu. Minikáry patria k motoristickým športom, hoci žiaden motor nemajú. Minikáry sa pohybujú iba vďaka gravitačnej sile, pretekári jazdia z kopca dole.

Aj keď to môže byť poriadne rýchle, nikdy som nemal strach. Práve naopak, rýchlosť ma fascinuje.“ Jazdci na minikárach sa naučia precízne šoférovať, rozvíja sa ich technická tvorivosť i súťaživosť v duchu fair play. „Niektorí starší minikáristi sa už dnes venujú rôznym iným motoristickým športom. Môj vrstovník **Richard Gonda** z Banskej Bystrice dnes už jazdí svetové šampionáty F2. To by som rád aj ja, ale najprv ma čaká maturita na dopravnej priemyslovke,“ vraví Paťo a hneď aj

doďáva: „V budúcnosti by som rád jazdil rely. Raz som si to už vyskúšal na Rally sprint v bývalých kasárňach v Košiciach. Nemal som vtedy ešte 18 rokov, preto som si za spolujazdca vzal môjho otca. Obsadil som 3. miesto v juniorskej kategórii.“ Úspech sa ho teda drží. Zaželajme Patrikovi, aby ho športové šťastie sprevádzalo aj naďalej.

Čo o Patrikovi možno nevíete?

- Veľa času trávi pri počítači, rád počúva Horkýže slíže.
- Občas si zahrá s kamarátmi futbal, pravidelne cvičí v posilňovni.
- Najviac času trávi s bratom Tomášom v garáži, kde montujú autá.

kj

Uctili sme si najstarších

V šiestich obciach - v Geči, Gyňove, Nižnej Hutke, Košickej Polianke, Vyšnej Myšli a Čani - si v októbri uctili najstarších obyvateľov. Prijemné posedenie pripravili obecné úrady s klubmi dôchodcov. Starkí spomínali na „mladé letá“, mladší im ďakovali za pomoc a lásku.

Starostka **Mária Szászfaiová** si uctila starkých.

Na každom stretnutí panovala radosť, dominovali objatia, nechýbali slzy šťastia a úsmevy. V kultúrnych programoch sa striedali deti z obecných materských a základných škôl so speváckymi skupinami Logoš, Gečanka, Olšava, Domovina, vystúpili Pavelčákovci, spevák zo súťaže Dargovská ruža **Vincent Marcin**, Odvážne ženy a **Salome Bindová**. V Čani si svojich starých rodičov pozvali deti do telocvične, kde si s nimi zmerali sily v hode na cieľ, bowlingu, v živom fúriku a v štafete. Dedkom športového popoludnia sa stal pán **Matava** s vnukom **Jankom Mikitom** a babičkou pani **Marcinová** s vnučkou **Emkou Nemcovou**.

red

Ženská spevácka skupina Gečanka pozdravila prítomných piesňami.

Spevácka hviezdička

Salome je najlepšia! - hlásal nápis na širokom pútači počas speváckej súťaže Hviezdička. Podporu má - myslím si, spieva ako popová diva - počujem a tak ma zaujíma: Kto je tá Salome? „Mám 11 rokov, chodím na základku v Čani a veľmi rada spievam“ - povie skromne dievča, na ktoré by ste možno ani nepovedali, že je výnimočná. Je, a v dobrom to „zapríčinila“ jej mama, ktorá o jej jedinečnosti rozhodla už v pôrodnici, keď jej dala krásne biblické meno Salome. Už ako malá krásne spievala, ale tak „názaj“ to prišlo až prvými vystúpeniami v kostole, na ktoré ju vzala práve mama. Dnes navštevuje Súkromnú základnú umeleckú školu **Vlada Železnáka**, kde pod

Salome Bindová sa na pódiu cíti ako ryba vo vode.

vedením jeho a učiteľky spevu **Janky Marušákovvej** Salome aj hudobne rastie. „Najradšej spievam piesne od Kristíny, ale pán Železnák už skladá aj moju prvú vlastnú pieseň. Sledujem spevácke talentové súťaže a chcela by som sa tiež zúčastniť,“ s úsmevom sa pozrie na mamu, ktorá hneď vysvetlí, že „Ešte nie, času má dosť, ale v hudobnom talente ju budeme podporovať.“ Salome však už na stupni víťazov stála, keď vyhrala tohtoročnú celoslovenskú spevácku súťaž Hviezdička. Finále sa konalo v októbri a vo svojej vekovej kategórii vyhrala s piesňou od Ingoly - Moje meno hádaj sám a Klaun z cirkusu, ktorú zložil **Vlado Železnák**. Víťazstvom si zabezpečila účasť na súťaži Children Eurostar. Mladá speváčka však už má skúsenosti s medzinárodným speváckym zápolením. V lete v Rumunsku získala 3. miesto na festivale Cloare de Lotus Oradea. Salome je teda najlepšia. Držme jej palce, už aj preto, že takéto talenty sa nerodia každý deň.

Čo o Salome možno nevíete?

- Páči sa jej Dara Rolins a Kristína.
- Najradšej si spieva v kuchyni pri pustenom prehrávači.
- Celkom slušne hrá na gitare a vyblázni sa pri bedmintone a tanci.

kj

Spoločné cvičenie.

**Najstaršia
obyvateľka
Mikroregiónu
Hornád**

Sto Vianoc

Kedže sú Vianoce iba raz do roka, málokto z nás prežije sto týchto čarovných sviatkov. Sme však radi, že v našom regióne žije takáto dáma, ktorá už naozaj prežila stovku Vianoc. Pani **Anna Šimková**, rodená Juhásová z Košťan oslávila v lete 101 rokov, a tak ju čaká už 102. Štedrý deň.

Pani Anka sa narodila ešte v Rakúsko-Uhorsku v roku 1911. Prežila dve svetové vojny. Vydala sa už ako sedemnášročná. Celý život pomáhala, cudzím i vlastnej rodine. Recept na dlhovekosť nemá, ale ako prezradila jej dcéra pokora a práca ju sprevádzali celý život. Pani Šimková dodnes každé ráno trochu cvičí, nepozera televízne správy, pred mäsom uprednostní ovocie a pookreje pri svätých omšiach, ktoré počúva z rádia. A ktoré Vianoce boli pre ňu najkrajšie? „Každé Vianoce sú krásne. Posledných 16 rokov ich prežívam u dcéry, kde sa na Štedrý deň stretne celá početná rodina. Spoločne sa rozprávame, spievame, spomínáme. Pre moje pravnúčatá sú moje rozprávania už takou Vianočnou rozprávkou. A takéto pohodové sviatky mám rada.“ A čo by si pani Anka želala pod vianočným stromčekom? „Na darčeky si nepotrpím. Už od 39 rokov som vdova, mala som 7 detí a tak bolo pre mňa dôležitejšie, aby boli deti zdravé a syté. Všetkým želim pokoj a silu, aby sa mohli postarať o svoju rodinu. A trpezlivosť pre tých, čo sa o mňa starajú.“

A redakcia Abovského hlásnika žela najstaršej obyvateľke nášho regiónu pokojné Vianoce, pevné zdravie a veľa dôvodov na úsmev každý deň.

kj

Anna Juhásová sa vydala za Ondreja Šimka v roku 1928.

Jak pisac a čítac po hutoracki

Nárečie (dialekt) sa používa v každodennom spoločenskom a pracovnom styku, medzi známymi, v rodinách. Vo zvýšenej miere na vidieku. Nárečia sú nehmotným kultúrnym dedičstvom národa spolu s náboženstvom, zvykmi a tradíciami, porekadlami, prísloviami a ostatnou slovesnosťou, ľudovými tancami a ľudovými remeslami. Nie všetci si toto dedičstvo národa, kraja a obce svojho pôvodu uvedomujeme.

Nie je správny názor, že nárečie je menej cenné ako spisovná slovenčina, že je podradné, nepotrebné, že je len rečou pospolitého ľudu alebo prežitkom starších generácií. Mnohí mladí ľudia majú takýto postoj k reči svojich predkov. Pritom je toľko vtipných a čarokrásnych slov (kapurkova, čavargoš, prespanka, hombikalka) a slovných spojení (kvašna juška, šarpnuc sebe betehi, pakovac sebe čereselka), ktoré si akiste nevšimli v nárečí svojho rodiska. Pri tvorbe a používaní nárečových slov a viet nachádzame množstvo vtipu a dômyselnosti našich predkov i súčasných našincov.

Vážení čitatelia, táto rubrika v Abovskom hlásniku má popularizovať a podporiť používanie nárečia v našich dedinách. V niekoľkých častiach sa budeme venovať osobitostiam nášho nárečia, jeho zvukovej a písomnej podobe. Písomnej najmä preto, aby sa dialekt našich predkov zachoval čo najvernejšie pre ďalšie generácie. Rubriku akiste docenia naši folkloristi a ľudoví rozprávači, ktorí sú nositeľmi nárečia svojej dediny a regiónu. Je potrebné, aby sme ľudové piesne, príslovia, porekadlá a rozprávania odovzdali ďalej nie iba ústne, lež aj v autentické podobe písomnou formou ako „dialekticky čisté“.

„No, to bi na začatek už aj stačelo, ňe?! Ku hutoraciňe zme še ňeška poradňe aňi ňedostaľi... V novim čísle še jej povenujeme vecej. Dzekujem šickim vam, co sce dočitali toto moje rozduomaňe aš potadzi. Dočitaňa f čísle 1/2013 (pravda, kec ňebude koňec sveta)!“

Karol Dzugas

Môj názor

Dva mesiace bez elektriny boli počas pracovných dní asi 8 hodín denne obyvatelia obcí Geča a Valaliky. V jednotlivých častiach dedín boli občania bez elektriny takmer štyri týždne. Najviac boli obmedzovaní tí, čo sú cez deň doma - dôchodcovia a rodičia s malými deťmi. Nemale straty mali aj miestni podnikatelia. Všetci sme zistili, ako strašne sme na elektrine závislí. Ale modernizácia bola nevyhnutná. Distribučná spoločnosť vymenila stĺpy elektrického vedenia a vodiče elektrického prúdu. Za tú bezpečnosť to stálo. Hoci mnohí frflali, ale podľa zákona o energetike distribučná spoločnosť má len povinnosť oznámiť odberateľom elektriny prerušenie dodávok 15 dní pred plánovaným prerušením. Žiadne bezplatné poskytovanie elektrocentrál napríklad pre školy, zdravotnícke zariadenia sa nekonalo. Technické riešenie prívodu elektrickej energie do našich obcí by podľa môjho názoru v dnešnej dobe malo byť pružnejšie. Tak, aby sa elektrina pri prípadných prácach vypínala menšiemu počtu odberateľov a na kratšiu dobu.

Štefan Petrik,
starosta obce Valaliky

ABC
Záhradkár s.r.o.
Skladná 10, 040 01 Košice
Zvonárska 13, 040 01 Košice

ŠŤASTNÁ 15-TKA!

Vystrihnite tento inzerát a v období
od 15. januára 2013 do 15. februára 2013
dostanete zľavu **15%** na celý svoj nákup!

www.abczahradkar.sk abczahradkar@gmail.com

ŽIVIO!

Najstarší obyvatelia mikroregiónu Hornád

Z každej obce uvádzame najstaršieho občana (občianku), ktorý oslavoval v mesiacoch október, november, december 2012. V budúcom čísle pokračujeme s januárovými, februárovými a marcovými oslávencami.

Belža	Irena Ráčzová	85	*október 1927
Čaňa	Alžbeta Bittová	94	*december 1918
Geča	Mária Kocieleková	91	*október 1921
Gyňov	Anna Popovičová	89	*október 1923
Haniska	Štefan Sopko	92	*december 1920
Kokšov-Bakša	Alžbeta Hudáková	86	*november 1926
Košická Polianka	Ondrej Galdun	86	*december 1926
Nižná Hutka	Agnesa Mrázková	85	*október 1927
Nižná Myšľa	Agnesa Fejsáková	90	*december 1922
Skároš	Alžbeta Lengyelová	91	*december 1921
Sokolany	Mária Bérešová	93	*december 1919
Trstené pri Hornáde	Katarína Bartková	92	*december 1920
Valaliky	Gizela Vargová	88	*december 1924
Vyšná Hutka	Helena Truhanová	89	*december 1923
Vyšná Myšľa	Tomáš Pástor	91	*december 1921
Zďaňa	Alžbeta Blašková	93	*október 1919

Oslávencom v mene redakčnej rady a redakcie prajeme veľa zdravia a šťastia.

Myšľanská športová jeseň

Vybíjaná, futbalový turnaj, beh Myšľou a súťaž v pití piva - to boli disciplíny, v ktorých merali sily obyvatelia Nižnej Myšle. Dievčatám z obce išla najlepšie vybíjaná a tak trio **P. Karvanská, A. Vargová** a **M. Jesenská** si za najlepšie výkony vyslúžili sladkú odmenu. Chlap-

Vybíjaná dievčat.

ci si radšej ako vo vybíjanej merali sily v mužskom boji - futbale. Kvôli nepriazni počasia sa zápasy krátili, ale zábavy bolo až - až. Po vyše štyroch hodinách napínavých situácií bolo výsledné umiestnenie družstiev nasledovné: 1. LADIES, 2. GYMES, 3. MYŠĽANSKÉ LEVY. V detských tímoch boli ocenení tí najlepší hráči - **K. Glajc, M. Jesenský, F. Guľa**. Niekomu nesadla vybíjaná, ani futbal, tak to skúsil vytrvalosťou na bežeckom okruhu. V kategórii do 6 rokov motivovali bežcov sladkosť v cieľi, tí starší mali už náročnejšiu aj dlhšiu trať. Po športových výkonoch si všetci zaslúžili odmenu - obľúbené pivo. „Myšľanským čerpadlom“ s trojdecovým či pollitrovým penistým

Tu sú víťazi:

Kategória do 6 rokov: 1. Juraj Špacai, 2. Katarína Konečná, 3. Jakub Konečný

Kategória od 6-11 rokov: 1. Richard Varga, 2. Lucia Lacková, 3. Veronika Vasilová

Kategória od 11-14 rokov: 1. Patrícia Karvanská, Martin Michal 2. Katarína Lacková, Tomáš Lacko 3. Tatiana Lacková, Peter Kemény

Kategória nad 14 rokov: 1. Martina Herpáková, Patrik Herpák 2. Iveta Dulovičová, Richard Grega 3. Alexandra Blatésová, Marián Špacai

FALISCUP 2012

Pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu sa uskutočnil v Čani volejbalový turnaj FALISCUP 2012. Turnaja sa zúčastnilo 9 družstiev a celkovým víťazom sa stalo družstvo „Japonské pole“ z Moldavy, ktoré vo finále porazilo družstvo „No Name“ z Trebišova 2 : 0. V boji o 3. miesto sa stretli tímy z Košíc, a to „Priaznivci“ a „Warriors“. Zápas bol veľmi vyrovnaný a nakoniec sa rozhodlo až v treťom sete, ktorý so šťastím vyhralo družstvo „Priaznivci“.

ocú Čaña/red

mokom sa medzi ženami stala **Marta Sekelová** a medzi mužmi **Marek Konečný**. Myšľanská športová jeseň vyvrcholila večer zábavou na kultúrno-spoločenskej akcii, kde sa podával guláš, nechýbala tombola s hlavnou cenou - živou kačkou.

ocú N. Myšľa/red

Myšľanskí bežci.

Prezident futbalového zväzu navštívil Hanisku

Odohrali posledný zápas sezóny a na trávnik „vybehli“ mechanizmy, zámočníci, zvárači, záhradníci a upratovači. Všetci mali jeden cieľ - upraviť rozmery ihriska tak, aby zodpovedali prísny kritériám najvyššej regionálnej súťaže. Podarilo sa. Na jeseň bolo všetko tip-top a okrem domácej výhry bol 22. september slávnostným dňom, keď

Zľava: **M. Barcal, D. Mikloš, R. Havrila, J. Kováčik** a **J. Vereš** majú spomienku na vynovený futbalový štadión.

pásku na vynovenom športovom stánku prestrihol najvyšší predstaviteľ slovenského futbalu - prezident SFZ **Ján Kováčik**, spolu s predsedom Východoslovenského futbalového zväzu **Richardom Havrilom**, starostom obce Haniska **Milošom Barcalom**, prezidentom FK **Danielom Miklošom** a predsedom správnej rady FK **Jozefom Verešom**. Všetci želali štadiónu, futbalistom i fanúšikom len pekné góly a krásne zážitky.

ocú Haniska/red

Parkúr v Polianke

Siedmy ročník v parkúrovom skákaní v Košickej Polianke privítal mnoho jazdcov z okolia, i zo vzdialenejších miest. Hlavným rozhodcom bol **Štefan Karahuta**.

„Ocenil by som kvalitu pretekov po každej stránke,“ povedal riaditeľ pretekov a starosta obce Košická Polianka **František Smrčo**.

ocú K.Polianka/red

Tu sú tí najlepší:

Skok 90cm

1. Radovana Stratilová (Košice Stratil a syn), PALESTRA
2. Radovana Stratilová (Košice Stratil a syn), RAMAJAS
3. Matúš Smandra (Spišská Sobota JA)KEMAL

Skok Z 100 cm

1. Veronika Hanáková (Podtureň JK)BIGBOY
2. Zuzana Šteffeková (Košice Saxum JK)PIRAUS
3. Gréta Matiová (Košice PEMA JK)

Skok ZL 110 cm

1. Veronika Hanáková (Podtureň JK)COLBERT
2. Zuzana Mindašová (Prešov Parkur Team)PEDRO
3. Vladimír Mravec (Košice UVL Slávia)

Skok L 120 cm

1. Martin Skála (Košice Saxum JK)LARZOD
2. Veronika Hanáková (Podtureň JK)COLBERT
3. Gréta Matiová (Košice PEMA JK)FANCY K

Mini-Maxi

1. Patrik Tomko (Kysta JK Horst)ATYS
2. Patrik Tomko (Kysta JK Horst)CASHMAN CAN
3. Martin Skála (Košice Saxum JK)LARZOD

Parkúrové skákanie bola vydarená akcia.

Vydáva: Regionálne združenie obcí Hornád, **redakcia:** Communication House, s.r.o., **adresa:** Štefánikova 6, 040 01 Košice, **tel/fax:** 055/623 00 70, 0905 812 883, **e-mail:** office@communicationhouse.sk, **vedúca redaktorka:** PaedDr. Katarína Eva Čániová, 0905 812 883, **redaktorka:** Katarína Jantošovičová, **redakčná rada:** predseda: Mgr. Karol Dzugas, Ing. Miloš Barcal, Róbert Janotka, Paulína Gulášová, Ing. Štefan Petrik, Mgr. Denisa Vargová, **e-mail:** regionhornad@gmail.com, www.regionhornad.sk, **tel:** 055/698 00 21, vychádza ako štvrťročník pod registračným číslom EV 3592/09, **sadzba:** Jozef Veselý - FOGRA studio Košice, tlač: PROGRUP, s.r.o., Tr. KVP 1, 040 23 Košice, tel: 055/645 12 53. Redakcia nezodpovedá za obsah doručenej inzercie.